

כירה פרק שלישי שבת

מ.

עין משפט גר מצוה

בא מ"י פ"ב מהלכות
שבת הלכה ב' סמך ל'און
פה טושע"ה א"ר"ם סימן שטו
סעיף ב'
ז' ב' ש"ס סעיף א'
ז"ג א' מ"י פ"א מהלכות י"ט
הלכה ב' סמך ל'און ע"ש
עור שריע א"ר"ם סימן תק"ח
סעיף ב'
ז"ג א' מ"י ש"ס טושע"ה ש"ס
סעיף ב' ז'

גליון הש"ס

תוס' ר"ח ד"למא ה"מ
בבתינתין וב' א"ל"ט ד"למא
קאמר בשמנתו ע"י משנה
למך ר"ס הלכות ש"ס
המחנה:

רבינו הגנאל

הא דקאמר שגואל חמין
שהוחמו מע"ש אינו רוחץ
בהן בשבת אלא פניו ידיו
ורגליו, תניא כוותיה וק"ל
כוותיה דשמואל בהא, א"ל
לרבה בר בר חנה בפירוש
שמיע לך מיניה דר'
ויהוון דהלכתא בר' יהודה
דבצוון מותר להשתטף
אבל בחמין אסור, או
מכללא, מאי כ"ל, דאי
יתוון א"ר יגאי כל מקום
ששנינו חלוקין ואחד מברעי
הלכה כדברי המכרע חוץ
מקולי טמליהו שפירשונו
בפרק על מעלה, והוא זה
ששנינו בבליהו בפרק כ"ח
פחות שלשה על שלשה
שהתקנה לפקק בה את
המרחץ כ"ו, אף על פי
שדברי אליהו מחמיר ורבי
יהושע מיקל ורבי עקיבא
מכריע שאין הלכה כרבי
עקיבא, חזי דהלמי הוה
ואין תלמיד מברעי על רבו,
ועוד הלכה ביה ר"ע לגבי
ד"ר יהושע, ואסיקנא דאי
מכללא מאי הו"ר יהודה
מכריע הוא דהלכתא כדברי
המכריע, ובין בפירוש
ובין מכללא הדא הוא,
ואמרין דילמא הני מילי
אתיהיב חלוקתם במשנה
אבל חלוקתם בבביתא לא,
אמר ליה פירוש שמיע
לי, והא דאמר אבאי כל מילי
דמר עבדי כרב בר מני
תלת, אסיקנא רבה כחומרי
דרב הוה עבדי, כקולי
דרב לא הוה עבדי, ת"ד
מרחץ שפקקו, פי' פקקו,
סתמו נקביו, מע"ש למרצאי
ושבת[ן] רוחץ בה מיד.
פקקו נקביו מערב יום טוב
למחר נכנס ומזיע ויוצא
ומשתטף בבית החיצון,
וכן עשו ר' אליעזר בן
עזריה ורבי צדק ברחץ של בני
ברק, משורבו עובדי עבירה
התחילו לאסור שהיו מחמין
שבת ואמרי' מע"ש
החמנו, אסרו להן חמין
והתירו ויהוה כ"ו, ואסיקנא
אסרו להן חמין חמין
שהוחמו מע"ש אפילו חמי
טבירא ויבש חמי האור,
ואפילו זיעה אסרו להן אלא
צונן בלבד, שראו שאין
החב עומד חזרו והתירו
להן חמי טבירא בלבד,
זוהי במקומה עומדת
באסור, אמר רבא מאן
דעבר על דברי חכמים
שרי למיקרייה עברינא,

דילמא ה"מ במתני' אב"ר בבביתא לא, א"ע"ג דלמא קאמר
במשנתו"ס" ה"כ משמע דאין הלכה כמותו משום דסתם
מתני' דלא כותיה"ס: ה"לכה כדברי המכריע, הכרעה כגון
קולי מטנלות ש"ר" ור"י הזכירו פירוש דבריהם מוכן ושאינו
מוכן דהיינו תלאו בגנוד והניחו לתורי

הדלמ שגילו דבריהם שיש סברה
לחלק זיניהם אלא שנראה להם דסוף
סוף אין לחלק זיניהם לכן הו' ר'
עקיבא שמחלק זיניהם מכריע וכן ר'
יהודה הו' מכריע דר' שמעון ור"י
הזכירו דבריהם חמין וזו"ג והכרעה
שלישית דלא הו"ה הכרעה הו' כי הו"ה
דפ"ק דפסחים (דף כ"ה). מצית של יין
של תרומה שנעמאה ז"ש אומרים
משפ"ס הלכה ז"ה אומר מעשה זילוף
אמר ר' ישמעאל ז"ר יוסי אני אכריע
בשדה תשלק ז"ה הכל זבנית מעשה זילוף
אמר לו אין הכרעה שלישייה מנכרע
משום דלא הזכירו ז"ש ז"ה דבדיהם
זית ושדה ולא גילו שיש סברה לחלק
זין זית לשדה חשיב לה הכרעה
שלישית ולא כפירוש הקונטרס דפירש
התם דטעמייהו דז"ש לא משום תק"ל
אלא מטעם אחר כמו משום רישא
אלא משום דלא הזכירו דבדיהם זית
ושדה דכ"פ וה"ה דהוה מזי למימר
ליה דאין הכרעה תלמיד הכרעה
דלאמר הכ"ה אלא צונתא אמרו דלפי
לא היה תלמיד אינה הכרעה והא'
דמתן בצרכות (דף נ"ג). ז"ש אומרים
מצדך על השמן ואח"כ מצדך על
הדגס ז"ה אומרים מצדך על הדגס
ואח"כ על השמן א"ר גמליאל ה"י
אכריע שמן זכינו לריחו זכינו לסיכתו
הדס לריחו זכינו לסיכתו לא זכינו
וא"ר יוחנן הלכה כדברי המכריע
פרי"ט התם דהו"ה כהכרעה שזבל
הש"ס ולא נהירא דלא הו"ה הכרעה
אלא דפי' והתם אינו אלא מפרש
עטמא דזית שמא"ה ור"ח פי' אין
הכרע' שלישייה מנכרע היינו הכרע'
דור שלישי כמו ר' ישמעאל ז"ר יוסי
שהיה דור שלישי לז"ש ז"ה ולא
דוקא דור שלישי אלא ה"ה שני וזבל
מקום נקט הכרעה שלישייה משום
צרימא דפסחים"ס:

ל'מוצאי שבת רוחץ מיד. דוקא
לרחוץ אצל להזיע נכנס
אפי' בשבת ומזיע כמו זי"ט כדלמר
בסמוך דלפי' בשבת הו' זיעה שריא
עד הגזירה"ה ולאחר גזירה אפילו זי"ט
אסרו דאיזו טוב קמני משרבו עובדי
עזריה המהילו לאסרו"ה והוה מזי
לערוציהו וליתניהו מרחץ שפקקו
נקביו מערב שבת או מערב יום טוב
למחר נכנס ומזיע ומשתטף בבית
החיצון, וכן עשו ר' אליעזר בן
עזריה ורבי צדק ברחץ של בני
ברק, משורבו עובדי עבירה
התחילו לאסור שהיו מחמין
שבת ואמרי' מע"ש החמנו, אסרו להן
חמין והתירו ויהוה כ"ו, ואסיקנא
אסרו להן חמין חמין שהוחמו מע"ש
אפילו חמי טבירא ויבש חמי האור,
ואפילו זיעה אסרו להן אלא
צונן בלבד, שראו שאין
החב עומד חזרו והתירו
להן חמי טבירא בלבד,
זוהי במקומה עומדת
באסור, אמר רבא מאן
דעבר על דברי חכמים
שרי למיקרייה עברינא,

הדר ציה רבי עקיבא. כדלמרין צפירקין
לעיל (דף כ"ט): לשון
מכריע מכביד מטה קף מאזויס ומכריע
את שנגדו. כגון הלכ'
בזמין אסור השתא הוה ליה ר'
שמעון דמתיר בזמין יחיד צמקוס
שנים נמלא ר' יהודה מכביד את קף
המשקולת שהרי ר' יהודה
ע"ס רבי מאיר שו"ס לאסור וצ"ל
מוטר הו' ליה ר' מאיר צונן יחיד
צמקוס שנים נמלא ר' יהודה מכביד
את קף המשקולת: ה"מ. דל"ר
יוחנן הלכה כדברי המכריע במכריע
בגשנה כי הו"ה דמטנלות: עיין
פניו. כלומר כל אבר בפני עצמו:
רוחץ צהן כל גופו. ציהא אלא
שמשיר אבר אחד: איסיביה כל הני
וליקא לשנויי כעין פניו ידיו ורגליו
דהא כל גופו יחד קאמר חוץ מאבר
אחד: א"ל רב יוסף לאיזי. משום
דגל א"י צ"ה צ"ה ר"ה צ"ה צ"ה צ"ה
ר"ה קודם לרב יוסף ומת היה
שאלו רב יוסף אף היה רואה נוהג:
מי עבדי כשמעתייה דרב. צהא מילתא
דמייליה: מאי טעמי ליה. שיטה
מבבא לרבד. לטיל לית
מטילת יתן לטילת חד,
ולתמחות מפרש טעמא דמתן
דלמך (ש"ס). ומדליקין מנר
לנר. דמטה (ש"ס). והלכה
בר"ה בשבירה. דלמר דרב
שאין מתכין מותר, וע"ז
דקעבד חמין ויחיד מטה
דחורש או צונן, ומשה
דהילמא כ"כ צ"ח ור"ה טמילי
הש"ס בר מני תלת, נקטייה
כדי הדדי (ש"ס).

מוסף רש"י

ואי מבבלא מאי וי
אמר ליה מכללה מאי
גרישתה אלא (ברכות ב')
מה לנו אי איתמח מכלל
אי כפירוס ה"ה מכלל
שפיר שמעין ומה יס' לט'
לנגמט כלל זה (חולין ב')
כל מילי דמר. ר"ב ר'
חמין (עי' ט"ב). מליקין
מבבא לרבד. לטיל לית
מטילת יתן לטילת חד,
ולתמחות מפרש טעמא דמתן
דלמך (ש"ס). ומדליקין מנר
לנר. דמטה (ש"ס). והלכה
בר"ה בשבירה. דלמר דרב
שאין מתכין מותר, וע"ז
דקעבד חמין ויחיד מטה
דחורש או צונן, ומשה
דהילמא כ"כ צ"ח ור"ה טמילי
הש"ס בר מני תלת, נקטייה
כדי הדדי (ש"ס).

מוסף תוספות

א. הא (כ"ב) מקום'
קאמר. תוס' ה"ה"ט. י"ל
מקום משמע א"א
בבביתא. נמין. ב. ו"ד
יוחנן הלכה כסתם שוחין
הלכ' איזי דאי' יוחנן
בכל מקום הלכה כדברי
המכריע, ומכ"ה ע"ה,
ודחי סתמא דמתני' ממתת
מכריע כדקאמר ר"ה
מקום, הני' בשתמחה כ"ל
במשנתו, דהאיה תבירא
דמתני' ודחיא סתמא
דמתני', אבל כשהכריע
היא בבביתא לא דחי'
סתמא דמתני' מקמי
הכרעה בבביתא, דאמר רבי
שנאה סתם ולא הכריע, ר'
חייא מנין לו. רמב"ן ועיין
מה"ס. ה. ג. הלכ' ש"ן
עירי'. תוס' צ"ק קט'. ד"ה
הכרעה. T. [בן] ט"ל פלגא
כמר ופלגא כמר. תוס' צ"ק
קט'. ד"ה הכרעה. ה. ו"ס'
כוותי' לגמרי, וכן בכל
מקום שאם תנא אחד
יסבור כתנא אחר, לא
יקרא בכך מברעי. תוס'
צ"ק קט'. ד"ה הכרעה.
I. כלומר, תלמיד אחר,
ואין זו הכרעה כדאמר,
ר"ע תלמיד הוה, והו"ה
הוה מציל דור שני
דהיינו נמי תלמיד, אלא,
תוס' צ"ק קט'. ד"ה הכרעה.
I. [בן] היה המעשה. ח'
צ"ק קט'. ד"ה הכרעה. תוס'
II. דהא קודם גזירה נשתת'
בביתא זו, מדקתני גבי
י"ט למחר נכנס ומזיע.
תוס' ה"ה"ט. II. בבביתא
אריי' ביר'ט כדקתני
מעשה במרחץ כדב"ב
שפקקו נקביו מערי"ט,
אלמא ביר'ט ושבית אסרו
כאחד. תוס' ה"ה"ט.

הדר ציה רבי עקיבא. כדלמרין צפירקין
לעיל (דף כ"ט): לשון
מכריע מכביד מטה קף מאזויס ומכריע
את שנגדו. כגון הלכ'
בזמין אסור השתא הוה ליה ר'
שמעון דמתיר בזמין יחיד צמקוס
שנים נמלא ר' יהודה מכביד את קף
המשקולת שהרי ר' יהודה
ע"ס רבי מאיר שו"ס לאסור וצ"ל
מוטר הו' ליה ר' מאיר צונן יחיד
צמקוס שנים נמלא ר' יהודה מכביד
את קף המשקולת: ה"מ. דל"ר
יוחנן הלכה כדברי המכריע במכריע
בגשנה כי הו"ה דמטנלות: עיין
פניו. כלומר כל אבר בפני עצמו:
רוחץ צהן כל גופו. ציהא אלא
שמשיר אבר אחד: איסיביה כל הני
וליקא לשנויי כעין פניו ידיו ורגליו
דהא כל גופו יחד קאמר חוץ מאבר
אחד: א"ל רב יוסף לאיזי. משום
דגל א"י צ"ה צ"ה ר"ה צ"ה צ"ה צ"ה
ר"ה קודם לרב יוסף ומת היה
שאלו רב יוסף אף היה רואה נוהג:
מי עבדי כשמעתייה דרב. צהא מילתא
דמייליה: מאי טעמי ליה. שיטה
מבבא לרבד. לטיל לית
מטילת יתן לטילת חד,
ולתמחות מפרש טעמא דמתן
דלמך (ש"ס). ומדליקין מנר
לנר. דמטה (ש"ס). והלכה
בר"ה בשבירה. דלמר דרב
שאין מתכין מותר, וע"ז
דקעבד חמין ויחיד מטה
דחורש או צונן, ומשה
דהילמא כ"כ צ"ח ור"ה טמילי
הש"ס בר מני תלת, נקטייה
כדי הדדי (ש"ס).